

Is het nuttig om pluimvee te vaccineren tegen vogelgriep?

11 FEBRUARI 2021

Onder meer Egypte en verschillende Aziatische landen vaccineren pluimvee tegen de vogelgriep. Maar werkt dit wel? Amper, zo blijkt uit de praktijk want de dieren ontwikkelen te weinig antistoffen tegen de hoogpathogene stam. Toch is het een jaarlijks terugkerende discussie. De Nederlandse universiteit van Wageningen (WUR) voorziet het debat van de nodige nuances.

Lees meer over: [vogelgriep dierziekten pluimveehouderij](#)

Wat is vogelgriep?

Vogelgriep of aviaire influenza (AI) is een zeer besmettelijke virusziekte die gevaarlijk is voor vermoedelijk alle vogelsoorten. In ieder geval is de ziekte al vastgesteld bij verschillende pluimveesoorten, zoals eenden, ganzen, kippen, kalkoenen, fazanten, parelhoenders, kwartels en patrijzen.

Sommige soorten, zoals kalkoenen, vertonen heel duidelijke symptomen, terwijl een besmetting bij andere (bv. watervogels) amper te herkennen is. De symptomen en het verloop van de ziekte zijn afhankelijk van de pathogeniteit (laag of hoog) van de virusstam, de leeftijd van het dier, de omgeving en eventuele co-infecties.

Besmette dieren vertonen ademhalingsproblemen, sinusitis, tranende ogen, opgezwollen kop, verminderde leg, sufheid en gebrekkige eetlust. De sterfte varieert tussen 3 procent bij een laag pathogene virusstam tot 100 procent bij een hoog pathogene stam.

Bestaat er een vaccin tegen vogelgriep?

In het buitenland zijn verschillende commerciële vaccins op de markt tegen H5-virussen. Maar vaak zijn ze gebaseerd op een laag pathogene (LPAI) stam, die niet verwant is aan het H5N8-virus, de hoog pathogene (HPAI) stam die nu de ronde doet. Daarom wordt verwacht dat die vaccins onvoldoende bescherming bieden tegen een infectie met dit virus.

Van alle bestaande vaccins is er hoe dan ook geen enkele geschikt tegen HPAI H5N8. "Wanneer een vaccin wordt gebruikt dat pluimvee maar deels zou beschermen tegen vogelgriepinfectie, dan kan dit de infectie verbergen. Het virus kan zich dan ongemerkt verspreiden, waardoor de bestrijding van het virus juist moeilijker wordt", legt dr. Nancy Beerens (WUR) uit.

“ Vaccins die maar deels beschermen, kunnen de infectie verbergen waardoor het virus zich ongemerkt kan verder verspreiden

[Nancy Beerens - WUR](#)

Wat maakt het zo moeilijk om een vaccin tegen vogelgriep te ontwikkelen?

De voorwaarde voor een goedwerkend vaccin is dat het effectieve bescherming biedt tegen vogelgriepinfecties en dat het de verspreiding van het virus voorkomt. "Een effectief vaccin ontwikkelen is echter lastig omdat het HPAI virus zeer snel verandert en evolueert", aldus Beerens. "Het is nog niet gelukt om een vaccin te ontwikkelen dat bescherming biedt tegen alle vogelgriepstammen. Een vaccin zal daarom regelmatig moeten worden aangepast aan de virusstam die op dat moment uitbraken veroorzaakt."

Als er al een vaccin kan ontwikkeld worden, moet die ook makkelijk toegediend kunnen worden. Die massavaccinatie gebeurt bij voorkeur via het drinkwater of een spray. "Als je het vaccin daarentegen individueel zou moeten toedienen, is dat onwerkbaar en zullen de kosten hoog oplopen."

Ook belangrijk: dieren die ingeënt zijn, moeten makkelijk onderscheiden kunnen worden van besmette dieren in diagnostische testen. "Dieren zullen na vaccinatie antistoffen ontwikkelen tegen het virus, net als na een infectie met het virus. Om geïnfecteerde dieren toch te kunnen opsporen is het noodzakelijk dat het vaccin een kenmerk heeft, dit wordt het DIVA-principe (Differentiating Infected from Vaccinated Animals) genoemd", vertelt Beerens.

“ De verwachting is dat het risico op vogelgriep de komende jaren hoog blijft. Het is daarom verstandig om nu internationaal de discussie over vaccinatie te starten én te investeren in vaccinontwikkeling

Nancy Beerens - WUR

Welke beperkingen zijn er nog?

De Europese Unie verbiedt de handel in pluimvee(producten), dat gevaccineerd is tegen vogelgriep. Ook derde landen staan vaak weigerachtig om gevaccineerd pluimvee te importeren. "Stel dat pluimveehouders willen gaan vaccineren, dan heeft dit dus grote gevolgen voor de export", zegt Beerens. "Er zullen daarom eerst internationaal afspraken gemaakt moeten worden over vaccinatie van pluimvee en de acceptatie van gevaccineerd pluimvee of producten."

Door deze handelsbeperkingen is er bovendien geen afzetmarkt voor vogelgriepvaccins. Farmaceutische bedrijven zien er met andere woorden geen brood in om een vaccin te gaan ontwikkelen. Dat creëert een vicieuze cirkel: net omdat er geen doeltreffend vaccins beschikbaar is, zullen landen de handelsbeperkingen ook niet opheffen.

Toch vindt Beerens het verstandig om de discussie over vaccinatie op internationaal vlak op te starten én te investeren in de ontwikkeling van een vaccin. "Mogelijkheden zijn het preventief inenten van alle pluimvee of gerichte vaccinatie wanneer er HPAI-uitbraken zijn of dreigen. We verwachten dat de HPAI vogelgriep ook de komende jaren blijft rondwaren."

Bron: Eigen verslaggeving / WUR

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • [02 552 81 91](tel:025528191)
M • info@vilt.be

Volg ons op:

[screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/)

[screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws](https://twitter.com/vilt_nieuws)

[screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/)
